

Posudek oponenta na bakalářskou práci **Sylvy Hájkové**:

Plodnost nezletilých v České republice v regionálním pohledu

Přestože pokles úrovně plodnosti zaznamenaný v ČR v 90. letech se významně dotknul i velmi mladých žen, zkoumání vývoje plodnosti nezletilých žen patří stále mezi důležitá témata demografie. Úzce souvisí například se vzděláváním na školách v oblasti rodinné a sexuální výchovy a s rozšířením používání moderních antikoncepčních prostředků. Cílem předložené bakalářské práce bylo zmapovat vývoj územních rozdílů v úrovni plodnosti žen mladších 18 let od počátku 90. let, přičemž byla zohledněna změna ve vymezení krajů v roce 2000.

Rozsah práce je odpovídající a struktura vyvážená. V práci nejprve uvádí metodiku, definuje základní pojmy a specifikuje zdroje dat. Vlastní regionální analýze plodnosti nezletilých žen předchází shrnutí vývoje úrovně plodnosti v ČR od první světové války. Podrobněji se zabývá vývojem měr plodnosti žen ve věku 15, 16 a 17 let podle krajů v ČR až od roku 1993.

Pozitivně lze hodnotit, že se autorka pokusila naznačit souvislosti mezi územním rozložením intenzit plodnosti nezletilých s územním rozložením jiných jevů, např. mírou nezaměstnaností, podílem věřících, apod. Nicméně omezila se pouze na deskriptivní přístup, ve kterém chybí odbornější analytický pohled založený alespoň na jednoduché korelační analýze.

V úvodu, metodické části a závěru práce zmiňuje úroveň potratovosti či ukazatele potratovosti, avšak v kapitole „Plodnost nezletilých a potratovost“ používá termín umělé přerušování těhotenství. Není tedy zřejmé, zda autorka při výpočtu ukazatelů vycházela z počtu potratů či počtu interrupcí. Vzhledem k povaze zkoumaného jevu je vhodnější analyzovat souvislosti s intenzitou interrupcí.

Vhodně je zařazená příloha obsahující 23 grafů: míry plodnosti a potratovosti nezletilých dívek v jednotlivých krajích ČR a rovněž míry nezaměstnanosti. I zde je potřeba vytknout, že se pravděpodobně nejedná o míry potratovosti, ale míry umělé potratovosti.

Kromě drobných překlepů (např. v názvu práce, v názvu obr. 3.2.1 na str.14) a dalších (např. neúplný popis kartogramu na str. 29) jsem nezaznamenala žádnou větší stylistickou chybu. Graficky je práce uspořádaná velmi přehledně. Vyjadřuje se srozumitelně, i když má práce převážně popisný charakter.

Domnívám se, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Doporučuji práci k obhajobě.

19.6.2007

RNDR. Jiřina Kocourková, PhD.